

Undersökning om betydande miljöpåverkan av detaljplan för del av SAMARITEN 1, m.fl (Lasarettstaden) Hållet, Nyköping, Nyköpings kommun

Undersökningen ska utgöra underlag för bedömning om genomförandet av kommande detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning av planen och upprätta en skriftlig redogörelse, miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Undersökningen bör även avgränsa vilka frågor som ska behandlas i en miljökonsekvensbeskrivning i enlighet med 6 kap Miljöbalken (MB) och 4 kap 34 § Plan- och bygglagen (PBL) alternativt behandlas i planbeskrivningen.

Syfte med detaljplan och kommande detaljpaneläggning (Planen)

Detaljplanen ska skapa förutsättningar för byggnation av parkerings/mobilitetshus, bostäder, kontor och centrumlokaler. Planen ska också utreda förutsättningarna för påbyggnation på befintlig bebyggelse. Detaljplanen syftar också till att parkrum och grönstruktur utvecklas samt att stärka människors rörelse genom och förbi området. Detaljplanen ska också hantera befintlig hissanordning öster om Brunnsgratan som idag är etablerad på mark avsedd för allmänt ändamål.

Nulägesbeskrivning (Platsen)

Området ligger centralt i Nyköping och utgörs idag av mark inom nuvarande Nyköpings lasarett. Marken nyttjas idag främst av permanenta och tillfälliga markparkeringar till besökare till sjukhusområdet. Därtill finns gröna stråk och miljöer mot och längs med ån och en grönskande park för sjukhusets anställda och patienter.

Området gränsar i norr till övrig bebyggelse inom Nyköpings lasarett, i öster till Nyköpingsån och Mikaeliskolan, i söder till Folkungavallen (idrottsarena) och järnväg (bibana Nyköping) söder om denna, i väster åt den väl trafikerade Brunnsgratan, äldre villabebyggelse samt övriga sjukhusbyggnader till Nyköpings lasarett.

Förutsättningar - överensstämmelse med planer och program

Översiktsplan Nyköping 2040

Bedömningen är att detaljplanen stämmer överens med översiktsplanen området är angivet som ett utvecklingsområde för tät blandstad och målbilden anger ett *"Bebyggelseområde bestående av en blandning av bostäder arbetsplatser och offentliga funktioner. Områdets kulturhistoria i form av Folkungavallen har tagits tillvara och utvecklats. Området utgör en attraktiv entré till Nyköpings centrum och där kontakten med ån har tagits tillvara."*

Förstudie Lasarettstaden

Detaljplanearbetet har föregåtts av en förstudie där denna utgör ett ramverk och visar på viljeriktning för fysiska förändringar av området som planarbetet har att förhålla sig till.

Förstudien berör ett större geografiskt område än detaljplanen. Förstudien är beslutad, i tjänstemannastyrgrupp i juni 2023.

Gällande detaljplan

Området omfattas av två detaljplaner; P68-21 och P07-12. P68-21 anger i huvudsak att marken får nyttjas för allmänt ändamål, A, där stora delar som omfattas av aktuellt planförslag utgörs av prickad mark som inte får bebyggas. Området närmast Nyköpings ån utgörs av allmän platsmark. P07-12, som gäller för delar av området anger en markanvändning för bostäder, B, med inriktning ungdoms- och studentbostäder. Genomförandetiden för detaljplanerna har gått ut.

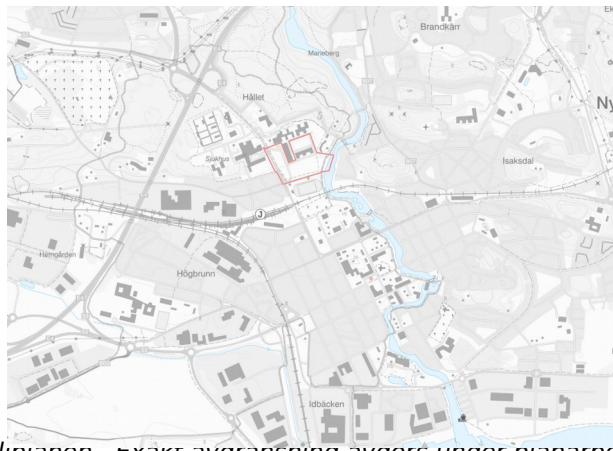

Bild till vänster: Geografiskt område för detaljplanen. Exakt avgränsning avgörs under planarbetet. Bild till höger: planområdets placering i tätorten. Rosa prick utgör Stora torget som referenspunkt

Ställningstagande till strategisk miljöbedömning och avgränsning av MKB

Området ligger centralt i Nyköping och utgörs idag av mark inom nuvarande

Nyköpings lasarett. Marken nyttjas idag främst av permanenta och tillfälliga markparkeringar till besökare till sjukhusområdet. Därtill finns gröna stråk och miljöer mot och längs med ån och en grönskande park för sjukhusets anställda och patienter. (Platsen)

Planen anger förutsättningar för parkerings/mobilitetshus, bostäder och arbetsplatser för kontor och centrumlokaler. Planen anger förutsättningar för att området kan bli en välintegrerad del av staden där området knyter samman den kulturhistoriskt värdefulla stadskärnan med naturen vid Nyköpingsån och Hålllets naturreservat genom ett väl gestaltat parkrum. Planen anger förutsättningar för en bebyggelse med hög gestaltning som är anpassad till stadsbilden och ger till sitt centrala läge goda möjligheter till hållbart resande. (Planen)

Planen medför till att läka ihop området med staden och bidra med stadsutveckling i ett centralt område där markutnyttjandet idag är lågt samt bidra med nya markanvändningar inom området genom bostäder, kontor och centrum. Planen ger även möjlighet att ta hand om dagvatten och skyfall på ett hållbart sett. Området är utformat och väl gestaltat vilket innebär en god anpassning till stadsbilden. (Påverkan)

Den samlade bedömningen av ovanstående aspekter och deras kumulativa effekter är att planförslaget **kan** antas medföra betydande miljöpåverkan. Kommunen ska därför påbörja en strategisk miljöbedömning av planförslaget och upprätta en miljökonsekvensbeskrivning, MBK.

Kommunen påbörjade ett planarbete för del av planområdet under 2019 med syfte att skapa förutsättningar för parkeringshus och kontor. Bedömningen av den planen var att en MKB skulle krävas och kommunen och Länsstyrelsen samrådde kring en avgränsning av denna.

Planarbetet har varit vilande under några år och där planen syfte och geografiska omfattning nu har ändrats. Utifrån det föreslår kommunen följande förslag till avgränsning av MKB. Se vidare bifogat missiv samt separat handling som tydliggör skillnaderna jämfört med tidigare bedömning om avgränsning av MKB:n.

Förslag till (ny) avgränsning av MKB

Tidsmässigt till fullt utbyggt område vilket uppskattas till 2040, vilket är tidshorisonten för Nyköpings översiktsplan.

Geografisk till planområdet. Vissa miljöaspekter har ett influensområde och berör även områden utanför planområdet så som påverkan på vatten och vattenförekomster, stadsbild och trafikbuller. Även detta ska ingå i bedömningen.

Sakligt att belysa följande aspekter:

- Kulturmiljö; riksintresse, lokal stadsbild
- Naturmiljö; riksintresse naturvård, skyddad natur
- Strandskydd
- Dagvatten (påverkan MKN Nyköpingsån)
- Översvämning (skyfall och stigande nivåer i ån)
- Trafikbuller (ev ökad trafik, ändrad bullerspridning pga huskropp)
- Vibrationer

- Luftkvalitet
- Kumulativa effekter för ovan aspekter som bedöms relevanta.

Alternativredovisning

Nollalternativ

Nuläge – jämförelse med hur området är utbyggt idag

Jämförelsealternativ

Alternativ med ett maximalt utnyttjande enligt gällande detaljplaner för området.

Utöver de aspekter som föreslås behandlas i MKB finns skäl att belysa även följande aspekter i den kommande planprocessen:

- Lokalbehov för Region Sörmland till sjukhuset
- Parkeringsbehov och förutsättningar för ökat hållbart resande
- Trafikföring till och från området, stråk inom och kopplingar mot omgivning inkl trafiksäkerhet
- Utveckling av park och å-rum i och angränsande till planområdet
- Geotekniska förutsättningar inklusive risk för erosion och stabilitetsförhållanden pga närhet till ån
- Markföroreningar
- Trygghet
- Påverkan på riksintressen; kulturmiljövård: Nyköpings stadskärna (ingår i MKB), naturvård: Nyköpingsån (ingår i MKB), kommunikationer: järnväg
- Risk- och säkerhet: påverkan på sjukhusets funktion när området provas för andra funktioner, järnvägen i söder

Tidigt samråd med Länsstyrelsen gällande denna undersökning

KOMMENTAR

Kommunen bedömer att ett genomförande av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning. Länsstyrelsen lämnar i sitt yttrande även synpunkter på kommunens förslag på avgränsning av miljökonsekvensbeskrivningen (MKB).

Till de i undersökningen redovisade miljöaspekterna vill Länsstyrelsen framföra följande inför det fortsatta planarbetet:

Riksintressen – 3 kap. miljöbalken

Riksintresse för kulturmiljövård

Planförslagets påverkan på riksintresset, stadsbilden och kulturhistoriskt värdefull bebyggelse i angränsande områden bör beskrivas i det fortsatta planarbetet.

Ny bebyggelse bör utformas med god anpassning till befintlig bebyggelse och stadsbild vad gäller placering, skala (volym och höjd), gestaltning och materialval i enlighet med PBL 2 kap. 6 § för att inte riksintresset och stadsbilden ska påverkas negativt. Antikvarisk kompetens kan med fördel konsulteras.

Riksintresse för naturvård och friluftsliv

Av samrådshandlingarna framgår att kommunen avser att i MKB belysa konsekvenser för riksintresse för naturvård och skyddad natur.

Länsstyrelsen rekommenderar att en naturvärdesinventering som både omfattar land- och vattenområdet tas fram som underlag för den fortsatta

planeringen och konsekvensbedömningen. Länsstyrelsen ser att inventeringen även bör innefatta en ekosystemtjänst-analys, kartläggning av skyddsvärda träd, fridlysta och hotade rödlistade arter inom och i anslutning till planområdet samt analys av eventuella spridningskorridorer för växter och djur - grön infrastruktur.

Planområdet berör som redovisas i underlaget riksintresse för friluftslivet. Tillgång till tätortsnära grönområden av god kvalitet ger tydliga hälsoeffekter och har visat sig positivt för både den fysiska och den psykiska hälsan. Länsstyrelsen ser därför att det kan vara lämpligt att kommunen i den fortsatta planeringen belyser områdets betydelse och potential för närrekreation.

Riksintresse för kommunikationer – järnväg

Kommunen redovisar att risk- och säkerhetsaspekter rörande närhet till järnväg kommer att belysas i den kommande planprocessen. Länsstyrelsen förutsätter att man utgår ifrån och tar hänsyn till de nya förutsättningar som följer på bygge och drift av den planerade järnvägen Ostlänken som är av riksintresse.

Strandskydd

Av kommunens förslag på avgränsning av MKB framgår att konsekvenser för område som omfattas av strandskydd kommer att behandlas, en bedömning som Länsstyrelsen delar.

Länsstyrelsen anser i sammanhanget att kommunen i den fortsatta planprocessen bör göra en strandskyddsutredning som redogör för områdets historik, vilka åtgärder, anläggningar och byggnader som tillkommit lagligen samt visar planens konsekvenser för allemansrättslig tillgång till området och dess påverkan på djur- och växtlivet. I det fall strandskyddet avses upphävas med stöd av särskilt skäl enligt 7 kap. 18 § c punkt 5 MB ska en lokaliseringsprövning göras. För att det ska vara fråga om ett angeläget allmänt intresse bör åtgärden långsiktigt ge fördelar för samhället (prop. 2008/09:119 s. 106).

Gestaltad livsmiljö

Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att i det fortsatta planarbetet inkorporera synsättet gestaltad livsmiljö, det vill säga sakområdena arkitektur, form, design, konst och kulturmiljö. Politikområdet gestaltad livsmiljö ska vara styrande för statens initiativ och vägledande för kommuner och regioner. Kommunerna har en nyckelroll i att skapa omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer.

Planområdets närhet till Folkungavallen

Planområdet gränsar i söder mot idrottsplatsen Folkungavallen. Länsstyrelsen påminner om att bebyggelsen inom idrottsplatsen omfattas av anmälningsplikt. MKB:n bör ta upp hur förändringarna i stadsbilden kan påverka den skyddsvärda bebyggelsen inom idrottsplatsen.

Övriga aspekter som avses belysas i planarbetet

Länsstyrelsen bedömer att samtliga aspekter som kommunen enligt samrådsunderlaget avser att belysa utöver de som behandlas i MKB är relevanta och viktiga för den fortsatta planeringen.

Vad gäller aspekten påverkan på sjukhusets funktion när området prövas för andra funktioner så utgår Länsstyrelsen från att detta även innefattar sjukhusets funktion ur totalförsvars- och beredskapssammanhang. Som underlag för belysning av aspekten " Trafikföring till och från området, stråk inom och kopplingar mot omgivning inklusive trafiksäkerhet" bör även förutsättningar för utryckningstrafik utredas.

Länsstyrelsens synpunkter på förslag till avgränsning av miljökonsekvensbeskrivning (MKB) avseende detaljplan

Tidsmässig och geografiska avgränsning

Länsstyrelsen delar kommunens syn på tidsmässig och geografisk avgränsning av MKB.

Länsstyrelsen ser att till de aspekter som berör ett influensområde utöver planområdet kan även höra naturmiljö vad gäller förekomst av eventuella spridningsvägar för växter och djur (grön infrastruktur).

Avgränsning i sak - miljöaspekter som hanteras i MKB då det bedöms finnas risk för betydande miljöpåverkan

Av avgränsningsförslaget framgår att kommunen bedömer att följande aspekter kommer att utredas inom ramen för MKB;

- Riksintresse för kulturmiljö, stadsbild
- Naturmiljö: riksintresse för naturvård, skyddad natur
- Strandskydd
- Dagvatten (påverkan MKN Nyköpingsån),
- Översvämning (skyfall och stigande nivåer i ån)
- Trafikbuller (ev ökad trafik, ändrad bullerspridning pga huskropp)
- Vibrationer
- Luftkvalitet
- Kumulativa effekter. Tidigare: egen aspekt i MKB. Föreslås nu utredas som del av de enskild aspekterna/sakfrågorna

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Alternativredovisning

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen utöver ett nollalternativ även redovisar ett jämförelsealternativ, som utgår från maximalt utnyttjande enligt gällande detaljplaner för området.

Nationella miljökvalitetsmål

Länsstyrelsen påpekar att det i samrådsunderlaget saknas närmare uppgift om hur hänsyn till relevanta miljökvalitetsmål avses redovisas i MKB.1 Underlaget bör ses över i detta avseende.

Information

Biotopskydd enligt 7 kap, MB

Kommunen har identifierat en allé inom planområdet och att denna omfattas av biotopskydd enligt 7 kap. MB. Länsstyrelsen upplyser om att hänsyn ska tas till denna i det kommande planarbetet och att åtgärder som berör allé kan kräva dispens från biotopskyddet enligt miljöbalken. Det är även viktigt att det görs en redovisning av vilka kompensationsåtgärder som kan göras för att kompensera för de värden som går förlorade om biotopskyddsområdet påverkas.

Dispens från biotopskyddet prövas enligt miljöbalken. Prövningen är skild från planprocessen, men det är en fördel om dispensansökan och planprocessen kan samordnas. Ansökan bör göras innan detaljplanen antas då det annars kan bli svårt att genomföra planen.

Vattenverksamhet enligt 11 kap. MB

Länsstyrelsen upplyser om att om verksamheter planeras i vattenområde behöver de prövas enligt 11 kap i miljöbalken. Prövningen är skild från planprocessen, men Länsstyrelsen rekommenderar att den genomförs parallellt med denna.

NAMN

Rune van den Brink (planhandläggare), Karin Cox Gold (kulturmiljö), Camilla Andersson (naturskydd), Tomas Birgegård (risk och säkerhet), Jenni Johansson Roos, Irene Karlsson Elfgren och Leena Tuomola (vattenförvaltning)

Datum

2024-08-27

Bilagor

- o Bilaga 1 Checklista för undersökning om betydande miljöpåverkan med miljöaspekter och kommentarer

Leila Ekman
Stadsplaneringschef

Sara Rangensjö
Stadsplanerare, Stadsplaneringsenheten

Bilaga 1: Checklista för undersökning om betydande miljöpåverkan

Aspekter som kan leda till betydande miljöpåverkan är ikryssade.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter utifrån allmänna bestämmelser tas med i beaktning.</i>	
☐ Verksamheter enligt 4 kap 34 § PBL ☐ Förordning om MKB 3 § eller bilaga 3	
Beskrivning	

NATURVÄRDEN	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör naturvärden tas med i beaktning.</i>	
☒ Riksintresse naturvård ☐ Natura 2000-habitat ☐ Natura 2000-fågel ☒ Skyddad natur (naturreservat, biotopskydd, naturminne, djur- och växtskyddsområde) ☐ Värdefull eller känslig natur (ESKO-område, Länsstyrelsens naturvårdsprogram, Ängs- och hagmarksinventering, våtmarksinventering, nyckelbiotopsinventering, viltstråk och eventuell barriäreffekt) ☒ Strandskydd ☐ Fridlysta eller rödlistade arter ☐ Värdefulla eller känsliga arter	
Beskrivning	Nyköpingsån som löper öster om området utgör riksintresse för naturvård. Åtgärder får inte vidtas som riskerar att påtagligt skada riksintressets värden. Den gröna infrastrukturen vid ån är viktig för

	lokalklimat, luftrening och upplevelse av å-rummet och där skuggande träd bidrar till temperaturreglering i ån. Detaljplanen syftar bland annat till att stärka stråk och gestaltningen av parkrum. Under planarbetet behöver förslag på åtgärder definieras och analyseras och får inte ske på ett sådant sätt att det riskerar att påverka riksintressets värden negativt. Delar av området ligger inom 100 meter från Nyköpingsån vilket är gränsen för generellt strandskydd. Området berörs inte av strandskydd idag då planområdet varit planlagt före det att strandskyddslagstiftningen infördes 1975 och gällande detaljplaner för området är upprättade med stöd av äldre plan-och bygglagstiftning (1987:10) Vid ny planläggning återinträder strandskyddet inom 100 meter från vattendrag vilket behöver beaktas i planarbetet och särskilda skäl enligt Miljöbalken åberopas om strandskydd avses upphävas. Naturmiljö; riksintresse för naturvård och skyddad natur samt strandskydd föreslås vidare utgöra aspekter att utreda i MKB.
--	---

KULTUR	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör kulturvärden tas med i beaktning.</i>	
☒ Riksintresse kulturmiljö ☐ Fornminne ☐ Byggnadsminne ☒ Övrig värdefull kulturhistorisk miljö	
Beskrivning	Området gränsar till område av riksintresse för kulturmiljövård, Nyköpings stadskärna, Nyköping D57. Åtgärder får inte vidtas som riskerar att påtagligt skada riksintressets värden. Detaljplanen har att pröva lämpligheten i relation till riksintressets värden så att påtaglig skada inte uppstår. Området gränsar till bebyggelse inom Nyköpings lasarett som funnits på platsen sedan 1914 och expanderat sedan dess till båda sidor av Brunnsgatan under årens lopp. Detaljplanen omfattar del av befintliga

	sjukhusbyggnader med syfte att studera om påbyggnad är möjlig att genomföra. Även parken i planens norra del utgör ett miljömässigt värde för platsen som sjukhuspark för lasarettets patienter och personal. Området gränsar till kulturhistoriskt värdefull bostadsbebyggelse inom Lasarettområdet väster om Brunnsgatan. Söder om området finns idrottsplats Folkungavallen med anor från början av 1900-talet. Villabebyggelsen och Folkungavallen är samtida med Lasarettets etablering. Detaljplanen önskar pröva förutsättningar för nybyggnation av parkerings/mobilitetshus, kontor och bostäder (samt centrumlokaler i bottenvåning) samt ombyggnad genom påbyggnad på befintlig bebyggelse inom planområdet. Förändringarna och tilläggen i miljön som detaljplanen önskar pröva behöver analyseras genom struktur- och volymsskisser samt gestaltning. En del i analysarbetet består i att låta ta fram en kulturmiljöutredning som underlag till detaljplanen där där planens påverkan på stadsbild, befintlig bebyggelse och på riksintressets värden analyseras. Riksintresse för kulturmiljö samt påverkan på stadsbild föreslås vidare utgöra aspekter att utreda i MKB.
--	---

HÄLSA	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör hälsas tas med i beaktning.</i>	
☒ Riksintresse friluftsliv ☒ Buller ☒ Vibrationer ☐ Magnetiska fält ☐ Allergener ☐ Miljöfarlig verksamhet ☐ Föroreningar ☒ Markföroreningar ☒ Miljökvalitetsnorm utomhusluft	
Beskrivning	Området gränsar till Nyköpingsån som utgör riksintresse för friluftsliv. Åtgärder får inte

vidtas som riskerar att påtagligt skada riksintressets värden. Detaljplanen har att pröva lämpligheten i relation till riksintressets värden så att påtaglig skada inte uppstår.

Detaljplanen syftar till att stärka befintliga parkstråk inklusive stråket längs ån varför bedömningen är att planen inte riskerar att påverka riksintresset negativt.

Ca 150 meter söder om området går järnvägen och planområdet gränsar i väster till Brunnsgatan. Båda transportlederna bidrar med höga bullernivåer i området. Planen har att utreda bullersituationen för ny och befintlig bebyggelse inom planområdet utifrån gällande riktvärden för trafikbuller.

Planen har att utreda om trafikrörelserna till området kommer öka vid ett genomförande av detaljplanen jämfört med idag och om det finns behov av att analysera buller från planområdet på närliggande bebyggelse.

En bedömning av eventuell risk för vibrationer från järnvägen samt från Brunnsgatan bör belysas i planarbetet.

Det finns inga kända uppgifter om markföroreningar eller uppgifter om tidigare verksamheter som misstänks kan ha bidragit med föroreningar i mark. Fyllnadsmassor i området har okänt ursprung och kan innehålla föroreningar. Det finns PCB i byggnader inom Nyköpings lasarett och det skulle vidare kunna förekomma i marken intill byggnader. En översiktlig undersökning av föroreningar i marken bör genomföras som underlag till planarbetet för att klargöra om det förekommer föroreningar. Syftet är att klargöra om det finns föroreningar över riktvärden för den markanvändning som föreslås och om det finns andra restriktioner kring hur massor behöver hanteras vid ett genomförande av detaljplanen.

Detaljplanen innebär tillkommande byggnadsvolym/er längs Brunnsgatan som utgör infartsgata till staden med höga trafikflöden. Detaljplanen bör göra en bedömning av planens påverkan på luftkvalitet.

	Trafikbuller, luftkvalitet och luftkvalitet föreslås vidare utgöra aspekter att utreda i MKB.
--	---

RISK	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör risker för människors hälsa och miljö tas med i beaktning.</i>	
☐ Ras och skred ☒ Översvämning ☐ Trafiksäkerhet – skydd mot olyckor ☒ Farligt gods/skyddsavstånd ☒ Erosion	
Beskrivning	Området ligger i närheten av Nyköpingsån. Planen har att utreda effekter av ett förändrat klimat och risker för översvämning från höga nivåer i vattendrag (Nyköpingsån) eller vid extremregn (skyfall). Planområdet ligger på ett avstånd om 150 meter från järnväg. Bedömningen är att en riskutredning inte behöver tas fram som underlag till detaljplanen sett till behörigt avstånd. Området ingår delvis i ett aktsamhetsområde för skredrisk intill Nyköpingsån. Planområdets närhet till ån gör att man under planarbetet behöver göra en bedömning av stabiliteten och risk för skred och erosion i närheten av ån. Föreslår detaljplanen åtgärder i parkstråket längs ån behöver det också utredas såsom exempelvis förutsättningar för grundläggning av bryggkonstruktion. Översvämning föreslås vidare utgöra en aspekt att utreda i MKB.

VATTEN	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör vatten tas med i beaktning.</i>	
☒ MKN avrinningsområde ☐ Vattenskyddsområde ☐ Ytvatten ☐ Grundvatten ☒ Dagvatten ☒ Spillvatten	
Beskrivning	Nyköpingsån utgör recipient vars ekologiska

	status är måttlig och där den kemiska statusen ej uppnår god status. Ett genomförande av detaljplanen får inte riskera att påverka Nyköpingsån negativt eller riskera att MKN för vatten inte innehålls. Stora delar av området är idag hårdgjort även om det finns inslag av genomsläppliga ytor såsom grönytor. Förutsättningar finns att under planarbetet verka för förbättrade möjligheter för hantering av dagvatten. En dagvattenutredning behöver tas fram som underlag till detaljplanen för att studera förutsättningar för hantering av dagvatten och skyfall, även i ett förändrat klimat. Allmänna VA-ledningar av större dignitet berör planområdet och ligger längs Brunnsgatan. Detaljplanen har att ta hänsyn till och anpassas till dessa ledningar då det är tekniskt utmanande och dyrt att genomföra en flytt av dessa. Kapaciteten på allmänna spillvattenledningar behöver utredas/förutsättningarna att ansluta ny bebyggelse. Dagvatten föreslås vidare utgöra en aspekt att utreda i MKB.
--	--

ENERGI OCH KLIMAT	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör energi och klimat tas med i beaktning.</i>	
☒ Lokalisering och närhet till olika målpunkter ☒ Förutsättningar för hållbart resande ☒ Byggskedet ☐ Energiförsörjning	
Beskrivning	<i>Lokalisering och närhet till olika målpunkter</i> Området utgör ett centralt läge i Nyköping med målpunkter för såväl kommersiell och kommunal/statlig service i nära anslutning. Området har också nära till natur – och kulturopplevelser med dess omedelbara närhet till Nyköpingsån och dess å-promenad och utgör likväl entrén från staden till naturreservatet Hålle-Marieberg-Stenbro. Detaljplanen skapar förutsättningar för funktionsblandning och tillskapandet av ytterligare målpunkter.

	<i>Förutsättningar för hållbart resande</i> Det finns goda förutsättningar till hållbart resande utifrån det centrala läget i staden med utbyggda gång- och cykelbanor och busshållsplatser för kollektivtrafik samt Nyköpings resecentrum nära. Efterfrågan på parkering för bil och andra mobilitetstjänster - för personal och besökare till Nyköpings lasarett, för andra allmänna funktioner (behov till naturreservatet, Folkungavallen, infartsparkering) och för andra funktioner inom planen (kontor, centrumlokaler och bostäder) behöver studeras vidare under planarbetet. Byggskedet Hur parkering till Lasarettet ska lösas under tiden för byggnation är en viktig fråga att hantera tidigt inför ett genomförande av detaljplanen.
--	--

Aspekter som inte kan leda till betydande miljöpåverkan men har betydelse för planarbetet

STATLIGA INTRESSEN	
<i>Finns det statliga intressen som behöver tas med i beaktning för genomförandet av detaljplanen?</i>	
☒ Riksintresse för kommunikation (väg, järnväg, flyg, sjöfart) ☐ Behov av flyghinderanalys ☒ Skyddsrum	
Beskrivning	Järnvägen (Södra stambanan) passerar inom 150 meter söder om området och utgör riksintresse för kommunikation. Åtgärder får inte vidtas som riskerar att påtagligt skada riksintressets värden. Det innebär att åtgärder inte får vidtas som riskerar att verka begränsande på järnvägens funktion, idag och i framtiden. Bedömningen är att detaljplanen inte påverkar riksintresset negativt sett till planområdets behöriga avstånd till järnvägen men behöver belysas i planhandlingarna. Området ligger inom den yttre gränsen för där flyghinderrestriktioner kan förekomma med hänsyn till Stockholm Skavsta Flygplats. Om detaljplanen kommer föreslå bebyggelse som är högre än 20 meter ska Luftfartsverket samt flygplatsen höras kring behovet av att låta ta fram en flyghinderanalys som underlag till planarbetet. Den preliminära bedömningen är att det inte kommer verka

	begränsande på planen då det finns närliggande bebyggelse inom Nyköpings lasarett med högre byggnadshöjder än så. Det finns ett skyddsrum inom planområdet i del av befintlig bebyggelse inom Nyköpings lasarett. Särskilda skäl måste finnas om MSB ska besluta om att låta avveckla befintliga skyddsrum. Planarbetet bedöms inte påverka befintligt skyddsrum.
--	---

MILJÖKVALITETSMÅL	
<i>Kan genomförandet av detaljplanen antas bidra eller motverka miljökvalitetsmålen?</i>	
☐ Begränsad klimatpåverkan ☒ Frisk luft ☐ Grundvatten av god kvalitet ☐ Levande sjöar och vattendrag ☐ Myllrande våtmarker ☐ Hav i balans ☐ Ingen övergödning ☐ Bara naturlig försurning ☐ Levande skogar ☐ Ett rikt odlingslandskap ☒ God bebyggd miljö ☐ Giftfri miljö ☐ Säker strålmiljö ☐ Skyddande ozonskikt ☒ Ett rikt växt- och djurliv	
Beskrivning	Planförslaget kan antas komma att bidra till miljömålet <i>God bebyggd miljö</i> genom att möjliggöra för bebyggelseutveckling och överbrygga en lucka i stadsnätet i ett centralt läge där det finns möjlighet att nyttja befintlig infrastruktur, goda möjligheter för hållbart resande samt att skapa attraktiva livsmiljöer.

STADSBYGGNADSKVALITETER
<i>Vilka stadsbyggnadskvaliteter är viktiga att särskilt ta med i beaktning för genomförandet av detaljplanen?</i>
<u>Sociala aspekter</u> ☐ Jämställdhet ☒ Integration ☒ Barns perspektiv ☐ Ålderssammansättning ☒ Fysisk tillgänglighet ☒ Rekreation och friluftsliv ☐ Trygghet och säkerhet
<u>Fysiska aspekter</u>

- ☒ Markförhållanden (geologi, jordarter och topografi)
- ☒ Radon
- ☐ Lokalklimat
- ☐ Ljusförhållanden
- ☐ Naturresurser
- ☐ Jordbruksmark

Arkitektur

- ☐ Landskapsbild
- ☒ Stadsbild
- ☒ Gestaltning

Beskrivning

Sociala aspekter

Planen anger förutsättningar för att området kan bli en välintegrerad del av staden där området knyter samman den kulturhistoriskt värdefulla stadskärnan med naturen vid Nyköpingsån och Hållets naturreservat genom förstärkta stråk (gatu- och parkrum)

Det pågår trygghetsskapande åtgärder längs parkstråket längs ån redan under 2023. Fortsatta behov kan diskuteras och analyseras under planarbetet.

Vid planering av nya funktioner såsom för bostäder inom området behöver hänsyn tas till barnperspektivet utifrån förutsättningar till en trygg fysisk boendemiljö (möjlighet till utevistelse, gestaltning av offentliga miljöer, trygghet och trafiksäkerhet).

Fysisk tillgänglighet

Befintlig korsning Visornas väg/Brunnsgatan är belastad. Trafiksäkerheten och kapaciteten i korsningen Visornas väg/Brunnsgatan kommer att byggas om som del av projekt Nyköpings resecentrum. Aktuellt planarbete har att ta hänsyn till planerad ombyggnation utifrån trafiksäkerheten och kapaciteten i korsningen vilket behöver belysas i planarbetet.

Om detaljplanen medför ökade trafikmängder jämfört med idag behöver utredas vidare där möjligheten att nyttja Jägarhålet norr om planområdet som en entré /för ökad tillgänglighet till området behöver utredas vidare.

Rekreation och friluftsliv

Detaljplanen syftar till att utveckla och förstärka parkmiljöer och stråk från Brunnsgatan fram till å-promenaden. Sjukhusparken utgör också ett område för rekreation vilket kan utvecklas vidare med tillförandet av innehåll/funktioner.

Planen ska vidare skapa förutsättningar till

	tydliga entréer till området, både mot centrum samt mot Hållets naturreservat. <i>Fysiska aspekter</i> Markförhållandena inom planområdet består enligt översiktliga jordartskartor av ler- och siltjordar och risk för markradon förekommer inom delar av området. Geoteknisk utredning samt bedömning av behovet av stabilitetsutredning behöver tas fram som underlag med syfte att klargöra geotekniska förutsättningar för planarbetet och för efterföljande projektering i genomförandet. Se även <i>Erosion</i> ovan. <i>Arkitektur</i> Området utgör en entré till Nyköpings stadskärna och gränisar till kulturhistoriskt värdefull bebyggelse (beskrivet ovan). Befintliga lasaretsbyggnader har också en kvalitativ arkitektur och stadsplan att förhålla sig till vid fortsatt utveckling även om miljön delvis också är sliten och förvanskad som gör att kvaliteterna inte alltid uppfattas. Även lasaretsparken i norr har ett värde för stadsbilden som modern parkmiljö där öppna ytor samspelar med bebyggelse. Hänsyn till stadsbilden och befintlig miljö behöver tas under planarbetet i strukturarbetet inklusive placering, volymer, höjder och gestaltning. Kulturmiljön kan utgöra en utgångspunkt och resurs i det arbetet. Inspiration kan i arbetet hämtas från karaktärsdraget hus-i-park och funktionsdriven strukturalism med målbilden att området behåller den fria rörligheten som bebyggelsesättet medger. Ett gestaltningsprogram bör tas fram som underlag till planarbetet och planen har att säkerställa viktiga gestaltnings- och andra utformningsprinciper genom planbestämmelser.
--	---

REFERENSMATERIAL SOM HAR ANVÄNTS

Källa	Aktualitet
<i>Översiktsplan för Nyköpings kommun</i>	2022
<i>Gällande detaljplaner för området</i>	1923, 1968, 2007
<i>Förstudie Lasaretsstaden</i>	2023
<i>NYGIS, Nyköpings kommuns karttjänst</i>	2022
<i>Riksintressebeskrivning Nyköping D57</i>	
<i>Kulturhistorisk områdesbeskrivning</i>	2019
<i>Vägledning farligt gods, Länsstyrelsen i Södermanlands län</i>	2015